

Högtidsdräkt
från
Skrea socken, Årstads härad

*H*istorik om *H*ögtidsdräkten

Dräkten består av blå damastkjol eller grönt enfärgat ylle, randigt livstykke (vilket var ganska vanligt i Halland), förkläde i tryckt bomull (finns även i Danmark), svart mössa och sidenschal. Smocksärkarna, som bär till kvinnodräkterna, kommer från södra Halland.

Bygdedräkten har för oss blivit något av det finaste vi har. Vid alla tillfällen kan den bäras, till dans, bröllop, helger, i kyrkan och till begravning och alltid är man rätt klädd. Dräkten berättar också mycket om bäraren. Den gifta kvinnan bär alltid mössa och håret bör vara väl instoppat - så hon inte går och behagar någon annan man. Håret ansågs ju vara det vackraste kvinnan hade. Schalen fick man ofta i fästmansgåva och var oftast av siden. Den bör därför också bäras av den gifta kvinnan. Att herrarna bar huvudbonad var ett bevis på välstånd. Det var inte många som var utan den, varken ute eller inne. Förkläde och schal kan varieras beroende på glädje och sorg. Ytterplaggen var ofta stickade tröjor eller stora schalar. Ja, dräkten berättar mycket och har man därtill vävt materialet själv och sytt alla stygn för hand, bär man den med glädje och stolthet.

Sonya Eriksson

Högtidsdräkten Skrea socken, Årstads härad

Dräktdel Beskrivning	Förлага Härad, socken, Inventarienummer	Dräktmaterial	Vävnota-, mönsterritare
Överdelar			
Smocksärk av vitt linne, broderad i rosa lingarn	NM 141826. Maskinsydd kopia sydd 1924 efter HM 13740. Smocksärken kommer från Breared i södra Halland.	Linne	
Kjolar			
Kjol i blommig ylledamast i två blå nyanser. Framtill skarvad ned grönt kyprat ylle, endast upp till.	NM 1958 Skrea sn Årstads hd	Ylledamast	
Livstycken			
1. Livstycke av randig calmink. Vit botten och ränder i rött och vitt.	1. NM 1966 Skrea sn Årstads hd	1: Calmink	
Förkläde			
Förkläde tryckt botten	NM 1961 Skrea sn. Årstads hd	Bomull	
Huvudbonad			
1. Bindmössa i vitt siden, grönt broderi 2. Bindmössa i svart bomull. Broderad med silke. Kantad med rosa sidenband. Runt mössan svart mönstrat sidenband. 3. Bindmössa i svart siden. Broderad i vitt silke.	1. NM 82192a Skrea sn. Årstads hd 2. NM 1969 Skrea sn. Årstads hd 3. Falkenberg hembygdsm 2677	1. Siden 2. Bomull 3. Siden	

Högtdräkt från Skrea socken, Årstads härad

Dräktdel Beskrivning	Förlaga Härad, socken, Inventarienummer	Dräktmaterial	Vävnota-, mönsterritare
Lin Lin i bomullstyll som är hopsytt med kedjesöm. Det klippta kianten i form av en kort frans.	NM 82192a Slöinge sn. Årstads hd.	Bomullstyll	

Högtidsdräkt
Årstads härad

Särk tyg

Livstycke

Högtidsdräkt
Årstads härad

Kjoltyg

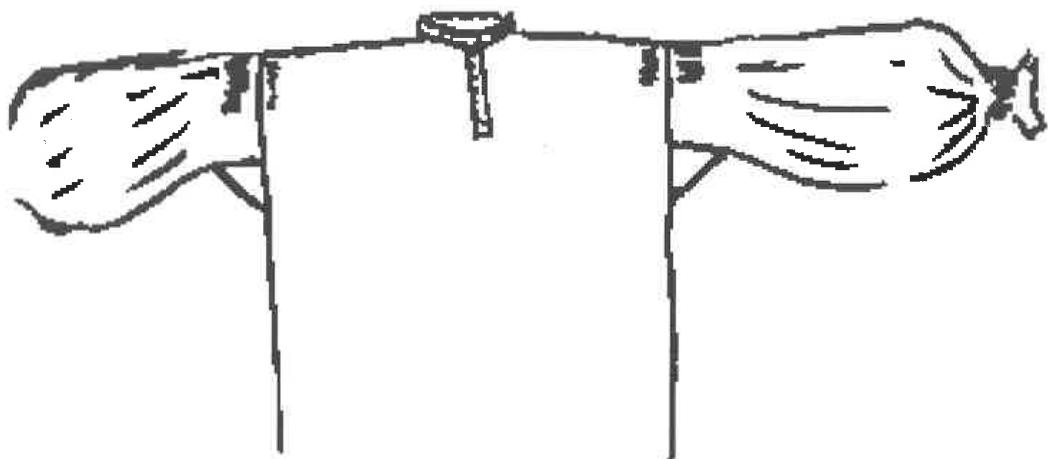

Kjoltyg

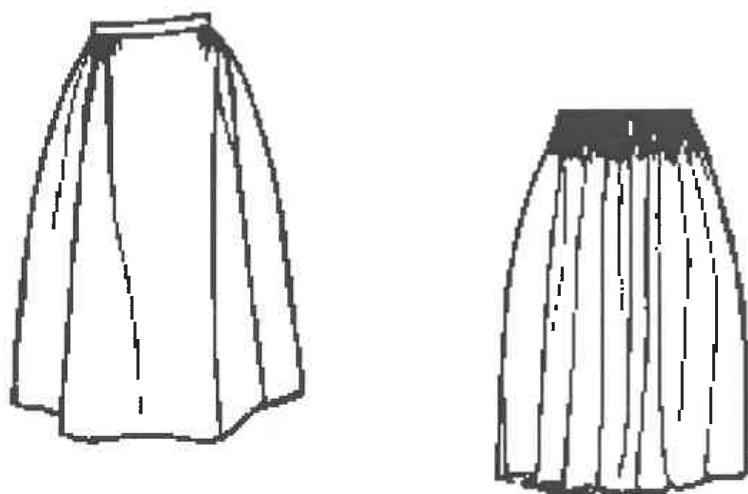
Förkläde

Överdel
Skrea/Eftra sn, Årstad hd

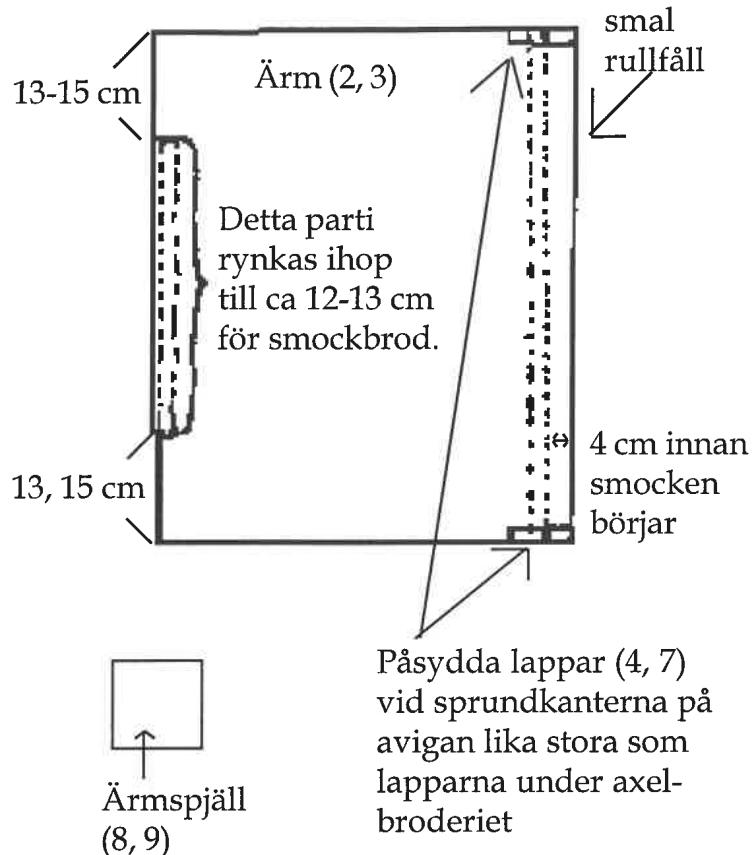
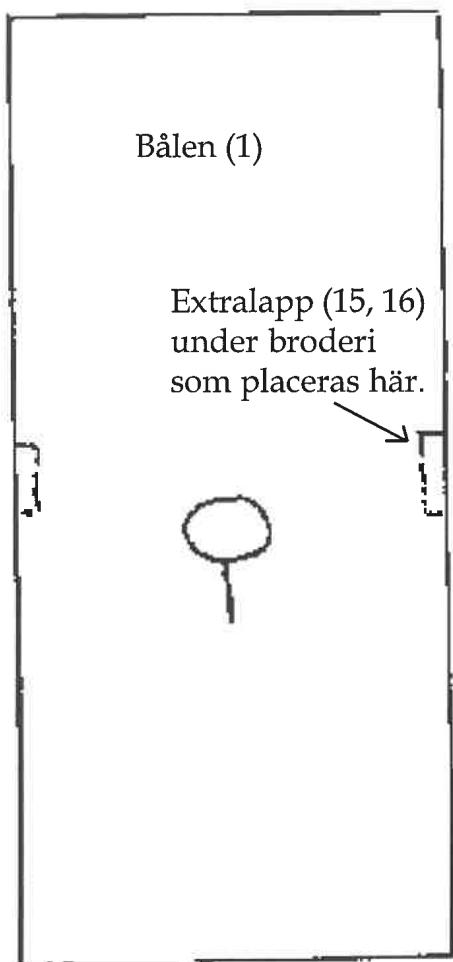
Särk av vitt linne, broderad i rosa lingarn. Särken kommer från Breared i södra Halland.
NM 141 826. Maskinsydd kopia sydd 1924 efter HM 137 40.

Kjol

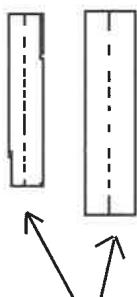

Kjol i blommig ylledamast i två blå nyanser. Framtill skarvad med grönt kyprat ylle, endast upptill. NM 1958 Skrea sn. Årstads hd

Breareds särk med smocksöm (18 bitar komplett)

Halsremsa (12) Viks på
mittén (längden) och
broderas övre halvan
innan den sys fast.

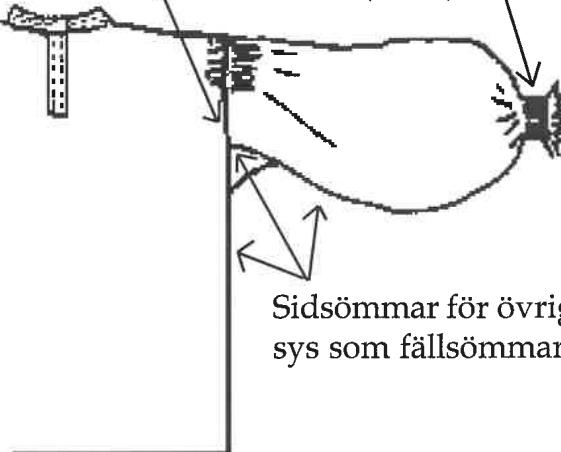

Remsor som kantar sprundet
fram till. Den bredare, som
kommer att ligga över broderas
på den halva som kommer att
synas. (Båda viks på mittén se
linjen på skissen!) Den smala
remsan döljs av den andra.
(13, 14)

Runt ärmhålets söms-
måner sys en extra
tygremsa för att dölja
"trasorna" (17, 18)

Smal broderad
remsa sys på
ovan smock-
broderiet.
(10-11)

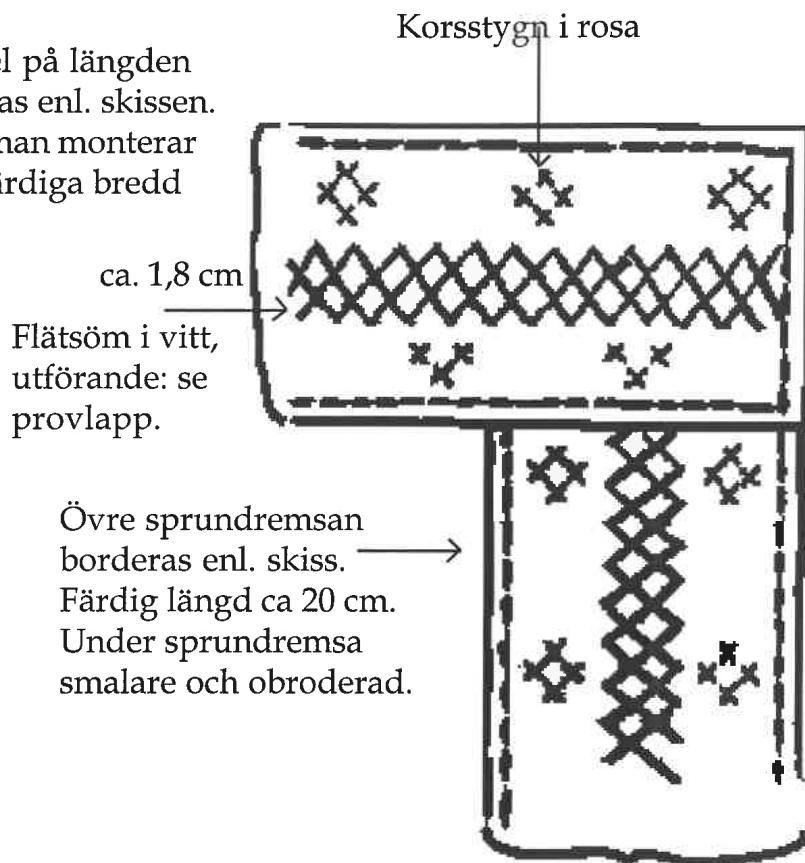

Sidsömmar för övrigt
sys som fällsömmar

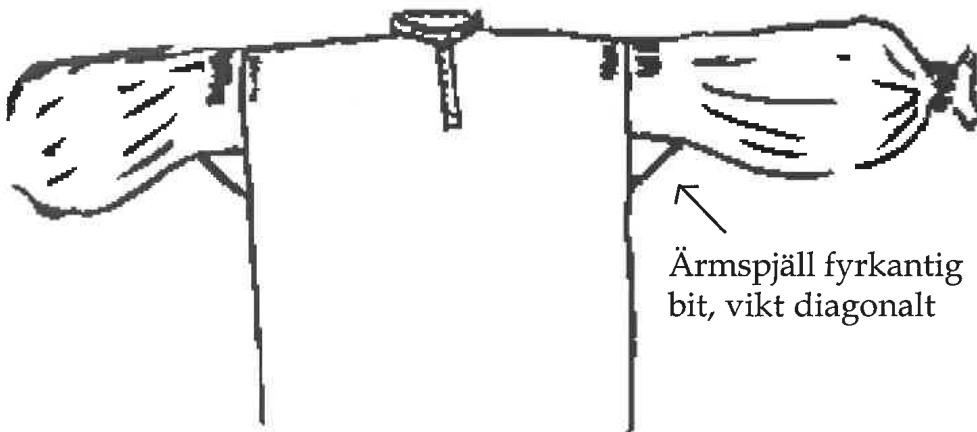
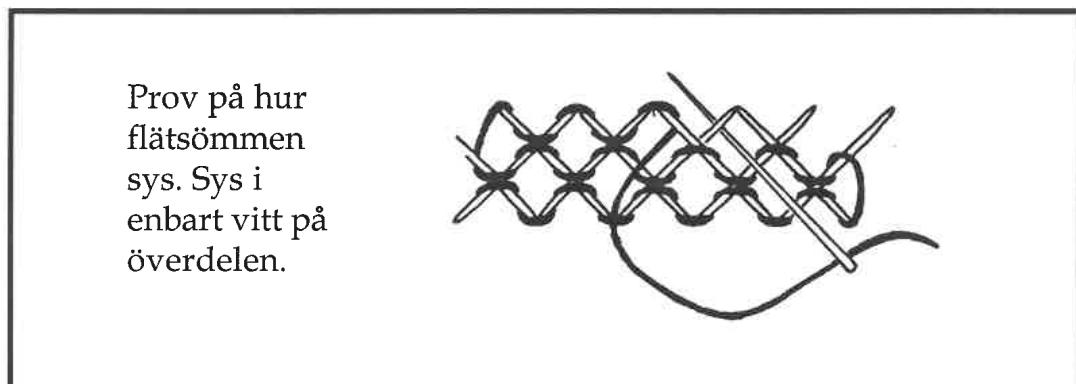
Breareds smocksärk

Överdel med smockbroderier

Halsremsan viks dubbel på längden och övre halvan broderas enl. skissen. Enklast brodera innan man monterar fast den. Halskantens färdiga bredd ca 1,8 cm.

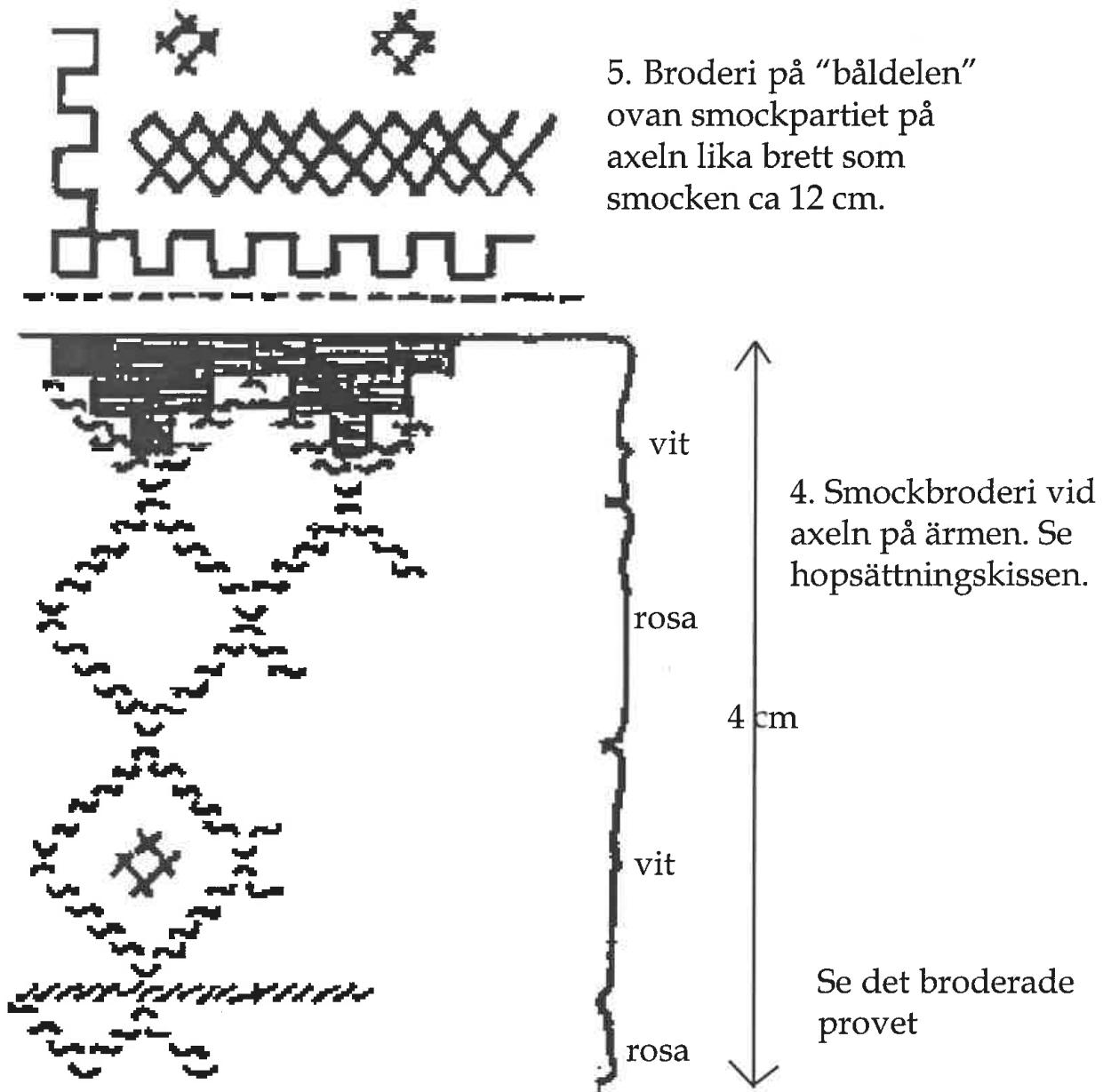

Övre sprundremsan
borderas enl. skiss. →
Färdig längd ca 20 cm.
Under sprundremsa
smalare och obroderad.

Ärmarna sys ihop med
fallssömmar.
Ärmarnas smockbroderier,
utföres innan de sys ihop
med bålen.
Extra remsa är sydd runt
ärmhålens sömsmåner så
att ej trasorna kryper fram.

Breareds smocksärk

När man skall brodera smocksöm börjar man att dra rynktrådar så att rynkor bildas att sedan brodera i.

Broderingen underlättas av flera rynktrådar.

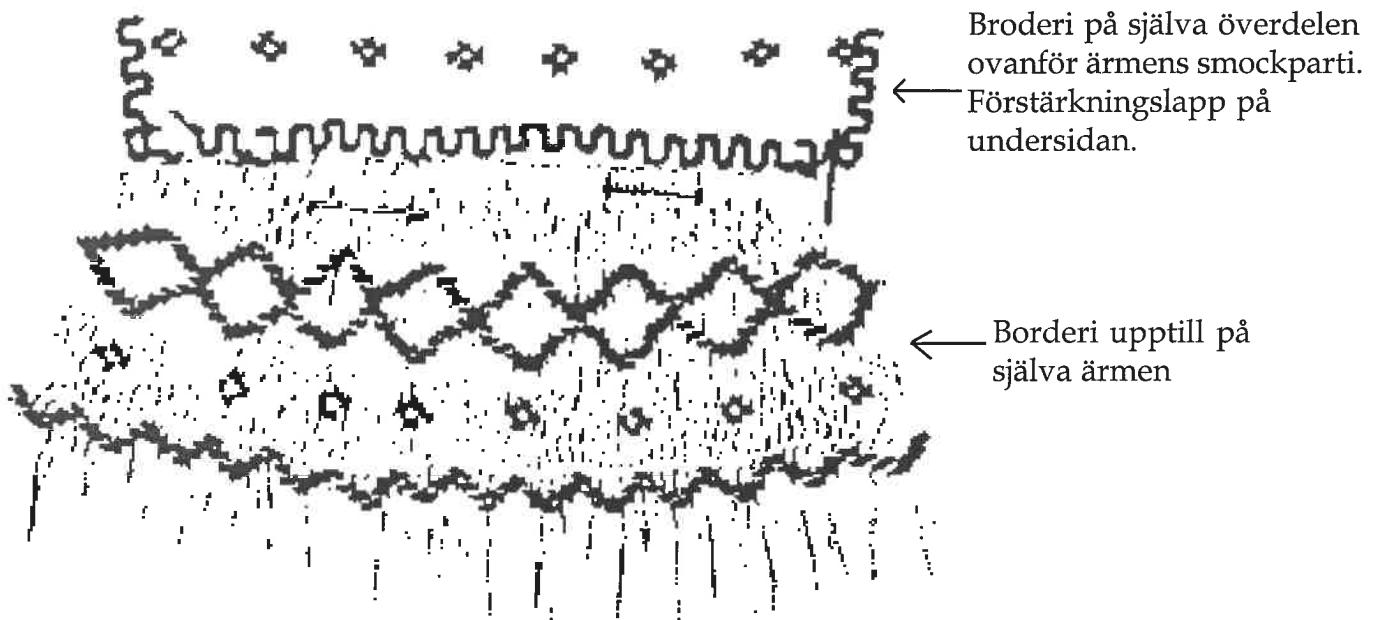
Det är viktigt att stygnen i de olika rynktrådarna kommer mitt över varandra.

Enklast är att köpa en bit stramalj med 2-3 mm mellanrum mellan hålen. Nåla fast den över partiet som ska rynkas och pricka linjer med hård blyertspenna. Tag bort stramaljen och tråckla med stark tråd efter prickmarkeringarna.

Trådarna kan sitta kvar sedan överdelen är färdig.

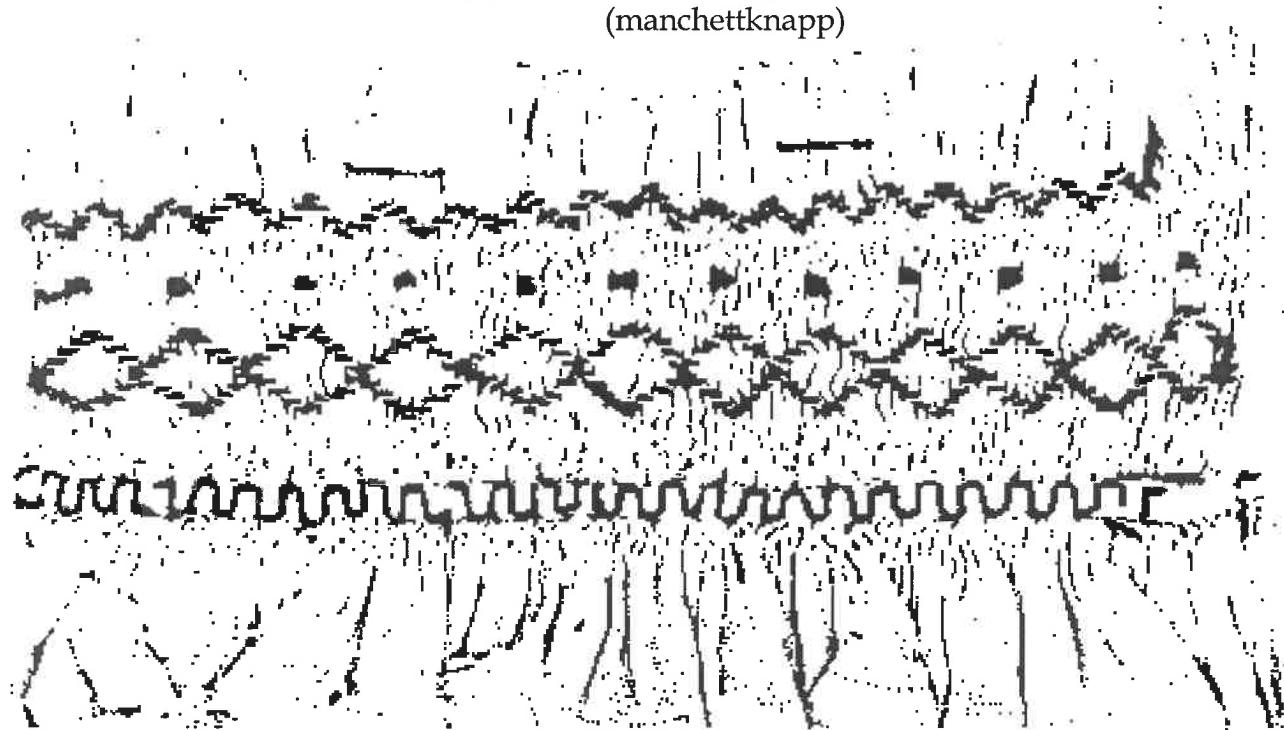
Breareds smocksärk

Överdel med smockbroderier

OBS! ärmarna är till formatet bredare än den är lång.
Upptill på ärmarna lämnas ca 13 cm orynkat tyg på var sida om broderiet.
Extra remsa sydd runt ärmhålets sömsmåner.

Broderiet kring handleden.
OBS knapphålen för länkknapp i silver.
(manchettknapp)

Livstycken
NM 1966 Skrea sn Årstads hd

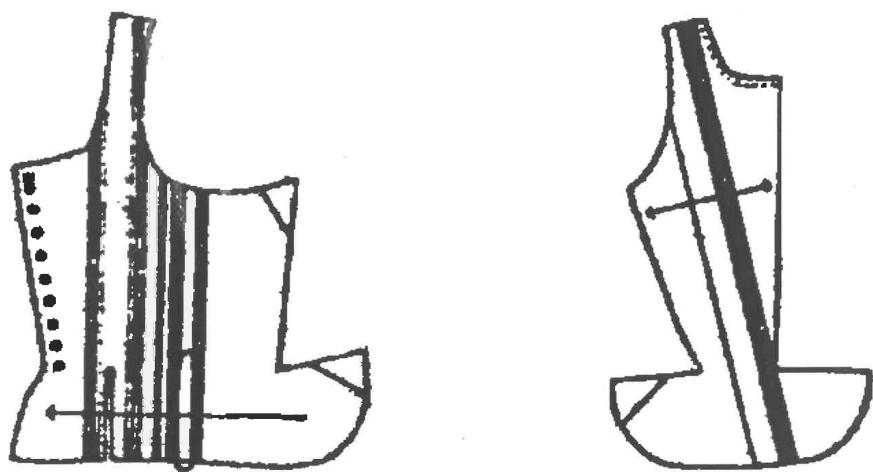
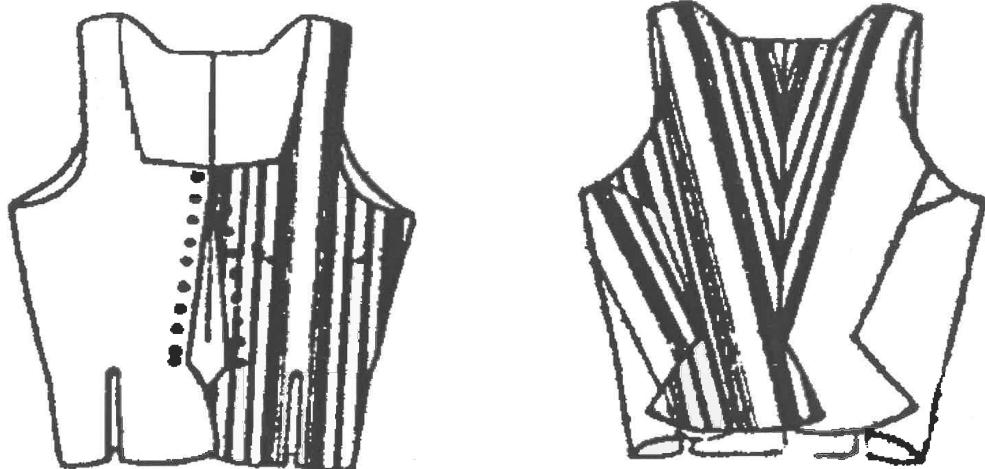

1. *Livstycke* av randig calmink. Vit botten och ränder i rött och vitt.
Används även till Årstads häradshögtidsdräkt.
NM 1966, Skrea sn, Årstads hd.
Mönster hänvisas till Skrea/Eftra dräkt

Livstycke
NM 1966
Skrea sn, Årstad hd

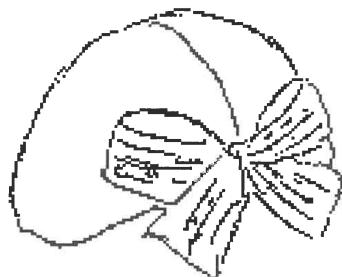

Livstycke
NM 1966
Skrea sn, Årstad hd

En bild på hur man lägger tyget vid hopsyning.

Huvudbonad
NM 82192a
Skrea socken, Årstads härad

1. Bindmössa i vitt siden, grönt broderi.
NM 821 92a Slöinge sn. Årstads hd

2. Bindmössa FKBG.sM 2677 från Severin Nilsson. Svart siden, breda och smala ränder. rutigt foder. Broderad med vitt silke, chattersöm, stjälkstygn. Hjärta och fyrkant= långa trådar från kant till kant fästes med korsstygn.

Lin

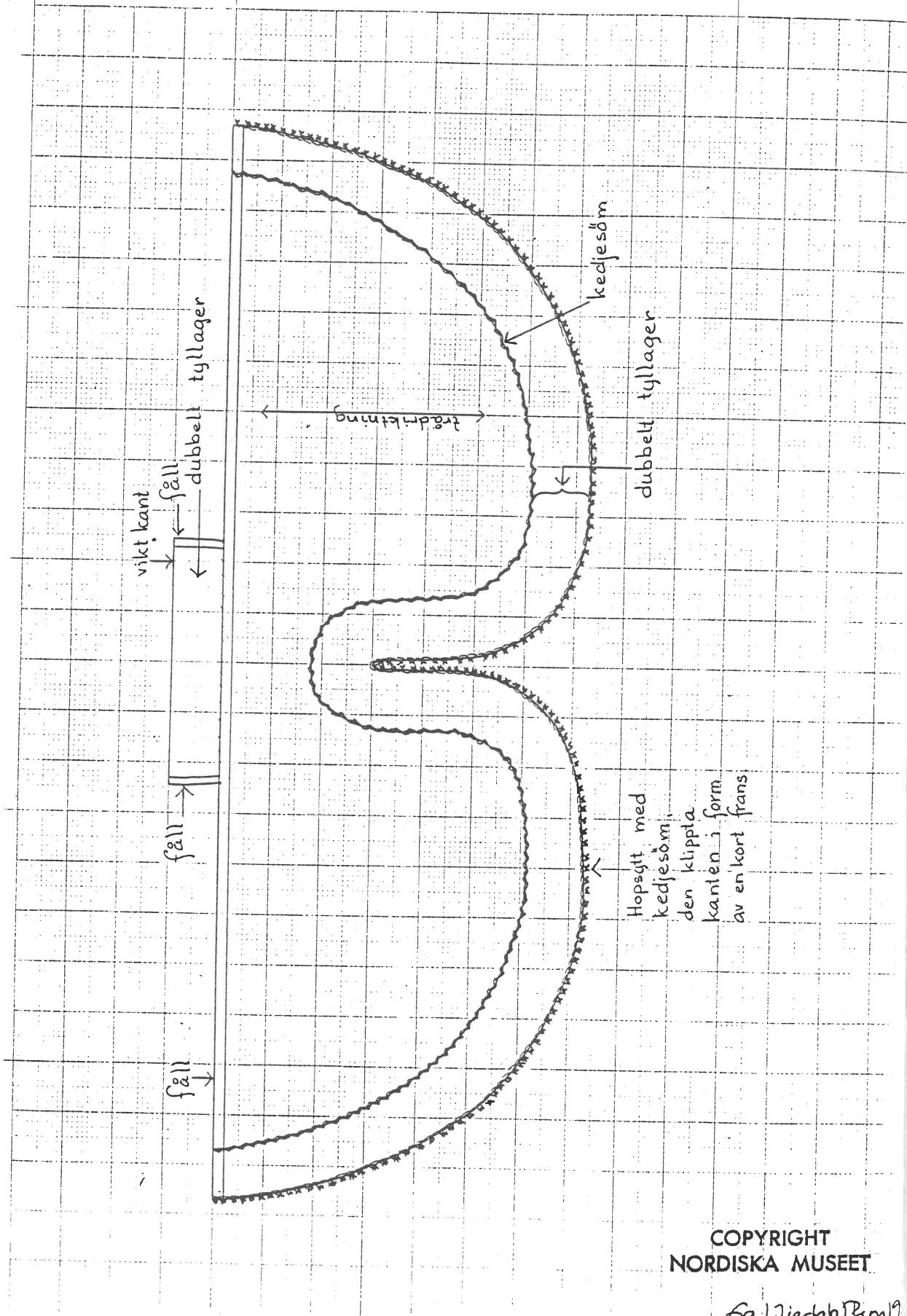
1. *Lin*. Tyll hopsytt med kedjesöm. Den klippta kanten i form av en kort frans. NM 82192b Slöinge sn. Årstads hd.

Skala 1:2

Halland, Årstads hd, Slöinge sn
K. Stycke till bindmössa
av tyll svagt blåfärgad

Nord M
82 192 b

COPYRIGHT
NORDISKA MUSEET

Erik Ljedahl Psml9